

Henri Bergson (1858-1941) este cel care a pus bazele **intuitionismului**. Fiind nemulțumit de empiristi, caută să studieze și să cerceteze intuiția, aceea descoperire rapidă, neconstientă, irațională, ca o izbucnire. El afirmă că flerul clinic se obține prin experiență.

Lumea cunoaște o evoluție ascendentă, creatoare, o devenire neîntreruptă dominată de principiul vital, iar timpul este durată pură.

Tot el, consideră gândirea conceptuală o abordare schematică a realității. În locul rațiunii compromise pune intuiția (capacitate supraratională de a surprinde rapid, nemijlocit, esența elanului vital).

Orice obiect, ființă, are o trasatură esențială. Omul, prin esență, este ființă spirituală. Toți oamenii au intuiție, mai mare sau mai mică.

Henri Bergson a studiat **funcția intuiției artistice**: efort de înlăturare a semnificațiilor utile ale obiectelor și generalitățile convenționale pentru a ne înfățișa realitatea în nudația ei esențială. Artă este o viziune directă a realității, cu cea mai subtilă, rafinată formă de cunoaștere.

În plan psihologic, avem **teoria bergsoniană a duratei**: distincția dintre un Eul profund, care este identic cu procesele adânci ale conștiinței ce iau forma unui timp interior, și un Eul de suprafață (procesele conștiente acaparate de lumea exterioară ce iau forma timpului spațializat, cuantificat-lung sau scurt).

Eul profund este sinele, temelia eului și a întregii lumi, izvorând din primordii (originar). Filosofia de până la Bergson a folosit eul de suprafață.

Problema libertății interioare din om ține de conștiința profundă. Pe lângă intuiție este nevoie și de inteligență, de o alianță a lor. **Psihologia intuiției** a fost dezvoltată de **C.G. Jung**.

Intuiția lui Jung este diferită de cea a lui Bergson. Este o descoperire bruscă a unei soluții, fără conștiința modului de descoperire care apare, fie la primul contact cu problema, fie cu operarea mare de efort.

Paul Torrance a aplicat la copii teste intuiție bazate pe metafore.

***Existentialistii**

Omul, în afara de cunoaștere, mai are un univers neglijat, și anume, existența spirituală cu dramele ei interioare. De ce are angoase, neliniști, care e cauza lor? După ei, trăim într-o lume absurdă.

Existentialistii se împart în două: **existentialistii creștini**, ce se ocupă cu problemele legate de credință, și **existentialistii atei**.

Problematica generală a existentialistilor: **problema ființei și problema existenței**.

Problema existenței (orientare antirutinieră, antidogmatică și pur umanistă, ce se opune doctrinelor materialiste) apare în Germania în perioada interbelică, ca reacție antiintelectualistă.

Existentialismul francez apare după al II-lea război mondial, și are tendințe etice tulburătoare.

În concepția tuturor existentialistilor, problema Ființei are întâietate față de intelectualitate. Omul este și există, este conștient de rostul lui în lume (cuvântul rost este întâlnit doar în limba română). Existența este faptul prezentei și participării omului în lumea plină de primejdii. Fiecare care are

constiinta de sine isi intelege propria existenta prin experienta proprie.Fiecare este o constiinta unica,cu nevoia de sens.

Problema existentei nu are nici o importanta daca este privita abstract,ea trebuie privita prin prisma experientei.

Conditia omului concret nu trebuie sa ne scape .De aici ,nelinistea ce rezulta din intelegerea ca are libertatea de a opta. Se face distinctia dintre forma de existenta autentica si cea inautentica. Alte probleme vizate de existentialisti sunt :**problema mortii,a nemuririi,a comunicarii cu divinitatea** .Ei vor o intoarcere spre lumea interioara,studiid trairile umane generate de situatii imita(teama,disperare,angoasa).